

Ткач О. В.,
здобувач кафедри правосуддя
юридичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

ОСОБЛИВОСТІ ПОЧАТКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ПОРУШЕНЬ НЕДОТОРКАНОСТІ ПРИВАТНОГО ЖИТТЯ

На підставі аналізу наукових джерел, положень кримінального процесуального законодавства України, матеріалів слідчої і судової практики в статті досліджуються особливості початку досудового розслідування порушень недоторканності приватного життя.

Ключові слова: початок досудового розслідування, порушення недоторканності приватного життя, поводи і підстави початку досудового розслідування.

На основани анализе научных источников, положений уголовного процессуального законодательства Украины, материалов следственной и судебной практики в статье исследуются особенности начала досудебного расследования нарушений неприкосновенности частной жизни.

Ключевые слова: начало досудебного расследования, нарушение неприкосновенности частной жизни, поводы и основания начала досудебного расследования.

Початок досудового розслідування порушень недоторканності приватного життя має певні особливості, що зумовлені специфікою предмета безпосереднього злочинного посягання, способами вчинення цього злочину (збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу з порушенням встановленого чинним законодавством України порядку), його високою латентністю, що обумовлена у тому числі різноманітними способами приховання злочину.

На підставі проведеного аналізу матеріалів кримінальних проваджень про порушення недоторканності приватного життя можемо зробити висновок, що

на початку досудового розслідування злочинів цієї категорії у діяльності слідчих виникає низка проблемних питань, що негативно позначається на ефективності початку досудового розслідування, результативності розслідування, законності та обґрунтованості рішень, які приймаються слідчим, у зв'язку з чим виникає потреба у дослідженні проблемних питань початку досудового розслідування порушень недоторканності приватного життя.

Дослідженню особливостей початку досудового розслідування приділяли увагу у своїх працях такі вітчизняні та зарубіжні процесуалісти та криміналісти, як Ю. П. Аленін, В. П. Бахін, Р. С. Белкін, І. В. Гора, Ю. М. Грошевий, О. Р. Ми-

хайленко, В. Т. Нор, М. А. Погорецький, Д. Б. Сергєєва, О. Ю. Татаров, Л. Д. Удалова, В. І. Фаринник та інші правники, водночас особливості початку досудового розслідування порушень недоторканності приватного життя та проблемні питання, що виникають на етапі початку досудового розслідування, вченими не досліджувалися.

Наведені обставини у своїй сукупності визначають актуальність окресленої проблеми, її теоретичну та практичну значущість, що й зумовило вибір теми цієї наукової статті.

Метою статті є вирішити наукове завдання щодо з'ясування особливостей початку досудового розслідування порушень недоторканності приватного життя, визначити його проблемні аспекти та надати науково обґрунтовані пропозиції щодо їх вирішення.

Для досягнення визначеної мети дослідження, яка була поставлена при виборі теми статті, вважаємо за доцільне дослідити законодавчі та теоретичні аспекти початку досудового розслідування.

Відповідно до Кримінально-процесуального кодексу України (далі – КПК України) 1960 р. кримінальне провадження розпочиналося зі стадії порушення кримінальної справи. Суд, прокурор, слідчий і орган дізнання були зобов'язані в межах своєї компетенції порушити кримінальну справу в кожному випадку виявлення ознак злочину, ужити всіх передбачених законом заходів до встановлення події злочину, осіб, винних у вчиненні злочину, і до їх покарання (ст. 4 КПК 1960 р.) Обов'язковою умовою під час прийняття такого рішення була наявність достатніх даних, які вказують на наявність ознак злочину як підстави та будь-якого з зазначених нижче приводів: 1) заяви або повідомлення підприємств, установ, організацій, посадових осіб, представників влади, громадськості або окремих громадян; 2) повідомлення представників влади, громадськості або окремих громадян, які затримали підозрювану особу на місці вчинення злочи-

ну або з поличним; 3) явка з повинною; 4) повідомлення, опубліковані в пресі; 5) безпосереднє виявлення органом дізнання, слідчим, прокурором або судом ознак злочину, які були закріплені у кримінально-процесуальному законі [1].

Відповідно до чинного КПК України процесуальна діяльність розпочинається зі стадії досудового розслідування, яка відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 3 КПК України починається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР) і закінчується закриттям кримінального провадження або направленням до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності [2]. Варто зазначити, що чинний КПК України, на відміну від КПК України 1960 р., не містить чіткого переліку в окремій нормі приводів і підстав для початку досудового розслідування.

Відповідно до ч. 1 ст. 214 КПК України слідчий, прокурор невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань і розпочати розслідування.

Чинне кримінальне процесуальне законодавство забороняє здійснювати досудове розслідування до внесення відомостей до ЄРДР або без такого внесення і тягне за собою відповідальність, установлену законом. Однак, як виняток, у невідкладних випадках може бути проведена така слідча (розшукова) дія, як огляд місця події (ч. 3 ст. 214 КПК України).

У теорії кримінального процесу єдність правових позицій щодо розуміння поняття і сутності приводів і підстав до початку кримінального провадження також відсутня.

Так, Ю. П. Алєнін під приводом початку досудового розслідування вважає джерела інформації про вчинені або підготовлювані діяння, передбачені законом України про кримінальну відповідальність, яка надійшла до слідчого, прокурора, судді [3, с. 176].

Вважаємо слушним визначення приводу М. А. Погорецьким, який зазначає, що приводом для початку досудового розслідування є передбачений кримінально-процесуальним законом акт вольової дії особи, адресований уповноваженим суб'єктам кримінального провадження, чи вольовий акт уповноваженого суб'єкта, спрямований на реалізацію ним своїх повноважень, що є юридичним фактом, у результаті якого уповноважений суб'єкт кримінального провадження отримує відомості про обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, що є підставами для формування у нього внутрішнього переконання для внесення таких відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань та про необхідність початку досудового розслідування [4, с. 96].

Виходячи з вказаного вище та аналізу слідчої і судової практики можемо зробити висновок, що приводами початку досудового розслідування є відомості про обставини, що можуть свідчити про підготовку або вчинення таких протиправних діянь, а саме:

- заява, в письмовій та усній формі, від потерпілого або його законного представника;
- повідомлення підприємств, установ, організацій, посадових осіб, представників влади, громадськості або окремих громадян;
- протокол про прийняття усної заяви про злочин;
- повідомлення представників влади, громадськості або окремих громадян, які затримали підозрювану особу на місці вчинення злочину або з поличним;
- з'явлення із зізнанням (заява або протокол);

– безпосереднє виявлення під час службової діяльності оперативним підрозділом, слідчим, прокурором або судом ознак злочину;

– інформація, зібрана в результаті оперативно-розшукової діяльності, тобто пошукової діяльності, спеціально спрямованої на виявлення злочинів;

– повідомлення, опубліковані в пресі або які набули розголосу за допомогою інших засобів масової інформації.

Щодо «підстава(и)», то в науці поняття тлумачиться як причина, достатній привід, що виправдовує що-небудь [5, с. 407]. Тобто, підставою можна вважати передумову, яка є необхідною для існування яких-небудь явищ та яка може ці явища пояснити [6, с. 345].

Так, на думку І. В. Гори, підставами для початку досудового розслідування є достатні дані, що вказують на ознаки злочину чи кримінального проступку, тобто передбачене кримінальним законом [7, с. 282–283].

Подібна думка висловлювалась також і Л. М. Лобойком, який зазначав, що підставою для початку досудового розслідування є виявлення ознак кримінального правопорушення та ознаки складу такого правопорушення, які є обставинами, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення. Для початку досудового розслідування достатньою є мінімально-необхідна кількість таких ознак: суспільна небезпечність і протиправність діяння (ознаки правопорушення) та об'єкт і об'єктивна сторона (ознаки складу правопорушення) [8, с. 89].

Д. В. Філін зазначає, що задачею стадії, що передує розслідуванню, є встановлення підстав для внесення реєстраційного запису до Єдиного реєстру досудових розслідувань [9]. Тобто, відповідно до ч. 1 ст. 214 КПК України процесуальною підставою початку досудового розслідування є виявлення обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення шляхом дослідження первинних відомостей про діяння.

Відповідно до ч. 5 ст. 214 КПК України підставою початку досудового розслідування є виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, наведених потерпілим, заявником чи виявлених з іншого джерела (безпосереднє виявлення під час службової діяльності оперативним підрозділом, слідчим, прокурором або судом ознак злочину, повідомлення, опубліковані в пресі або які набули розголосу за допомогою інших засобів масової інформації, тощо) та попередня правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність [2]. Отже, підставою початку досудового розслідування є виявлення з будь-якого джерела обставин про вчинене кримінальне правопорушення уповноваженою особою.

Виходячи з аналізу норм кримінального процесуального законодавства та наукових досліджень, можна зробити висновок, що причинами до відкриття кримінального провадження можуть бути такі джерела, з яких уповноваженій особі стає відомо про вчинення злочину та його обставини.

Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 477 КПК України однією з особливостей початку досудового розслідування порушень недоторканності приватного життя є те, що це кримінальне провадження може бути розпочате слідчим, прокурором виключно на підставі заяви потерпілого, тобто у формі приватного обвинувачення, яке передбачає можливість відшкодування шкоди потерпілому у кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення (ч. 1 ст. 479 КПК України).

Заява потерпілого щодо вчинення таких кримінальних правопорушень є єдиною підставою для початку кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Отримавши заяву потерпілого (або його законного представника) про вчинення порушення недоторканності приватного життя, слідчий, прокурор

зобов'язані внести відповідні відомості до ЄРДР і розпочати розслідування.

Заявою (повідомленням) про злочин є направлена органам досудового розслідування (органам досудового слідства, прокурору) чи до суду, інформація про злочин, що засвідчена певною особою (заявником), яка вважає себе непричетною до його вчинення [10, с. 8–15].

Що стосується зазначеного вище поняття заяви про злочин, то ми вважаємо за необхідне внести деякі пропозиції щодо його уточнення відносно формулювання, що заявник вважає непричетним себе до вчинення злочину. Більш коректним було б формулювання, що заявою є інформація про злочин, що засвідчена певною особою, яка вважає себе потерпілим від злочину або заявником.

Відповідно до ч. 1 ст. 60 КПК України заявником є фізична або юридична особа, яка звернулася із заявою або повідомленням про кримінальне правопорушення до органу державної влади, уповноваженого розпочати досудове розслідування, і не є потерпілим.

Особи, які подають заяви та повідомлення, мають надавати документи та інші матеріали, що підтверджують зазначені ними відомості, окрім випадків, передбачених законодавством.

Отже, заявою про вчинення порушення недоторканності приватного життя є офіційне повідомлення органів досудового розслідування в усній або письмовій формі про злочин та його обставини, отримане від потерпілого (або його законного представника). За наявності документів, що підтверджують вчинення кримінального правопорушення, в заяві мають зазначатися відповідні відомості.

В частині 4 ст. 214 КПК мова йде про неможливість відмови у прийнятті та реєстрації заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, однак чинний КПК не передбачає форму, зміст, обов'язкові елементи чи реквізити такої заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення.

На наше переконання, цю норму необхідно доопрацювати, оскільки вона містить лише одну вимогу – наявність заяви або повідомлення, але в практичній діяльності виникає проблема з перевіркою інформації про вчинене кримінальне правопорушення. Отже, для ефективної роботи та раціонального використання часу й людських ресурсів задля забезпечення швидкого та повного розслідування злочинів до моменту внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань та початку досудового розслідування повинна мати місце процедура обов'язковості підтвердження особи заявника як під час отримання письмової заяви, так і при оформленні протоколу про прийняття усної заяви про вчинення злочину. На нашу думку, заява, яка не містить всі необхідні відомості про особу заявника, та за відсутності документів підтверджуючих її особу, не може слугувати підставою для внесення зазначених в ній відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Наприклад, ч. 5 ст. 214 КПК України передбачаються наступні відомості, що вносяться до Єдиного реєстру досудових розслідувань:

1) дата надходження заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення або виявлення з іншого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення;

2) прізвище, ім'я, по батькові (найменування) потерпілого або заявника;

3) інше джерело, з якого виявлено обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення;

4) короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, наведених потерпілим, заявником чи виявлених з іншого джерела;

5) попередня правова кваліфікація кримінального правопорушення з зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

6) прізвище, ім'я, по батькові та посада службової особи, яка внесла відомості до реєстру, а також слідчого, прокурора, який вніс відомості до реєстру та/або розпочав досудове розслідування;

7) інші обставини, передбачені положенням про Єдиний реєстр досудових розслідувань [2].

Особливістю початку досудового розслідування порушень недоторканності приватного життя є прийняття уповноваженими особами повідомлень та заяв в яких містяться відомості про першоджерело інформації. Кримінальне провадження щодо порушень недоторканності приватного життя не може бути відкритим за наявності у заявника одних лише здогадок і припущень.

При порушенні недоторканності приватного життя злочинець посягає на конфіденційну інформацію про особу, тобто на інформацію з обмеженим доступом, а, отже, під час прийняття заяви уповноважені особи не можуть бути впевненіми у дійсності вчинення злочину.

Розвиваючи цю думку, слід зазначити про необхідність внесення змін до законодавства, а саме затвердження необхідності перевірки заяви або повідомлення про порушення недоторканності приватного життя шляхом опитування, тобто бесіди з громадянами, яким можуть бути відомі факти, обставини, значущі для виконання поставленого перед слідчим, прокурором завданням до початку відкриття кримінального провадження. Така перевірка може мати місце лише у випадку відсутності достатніх фактів і відомих обставин про вчинене правопорушення. За результатами такої перевірки слідчий, прокурор повинен приймати рішення про відкриття кримінального провадження або відмову у його відкритті за відсутності ознак складу злочину.

Аналіз слідчої та судової практики свідчить про відсутність анонімних заяв, однак розповсюджена практика надходження інформації про порушення недоторканності приватного життя з повідомлень у ЗМІ та мережі Інтернет.

Таким чином, розміщена стаття в ЗМІ, відеосюжет, радіоповідомлення

тощо, є джерелом інформації для Національної поліції та органів досудового розслідування, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення. Дане джерело інформації має важливе значення у зв'язку з тим, що поширення конфіденційної інформації про особу через ЗМІ є одним із способів вчинення злочину. Потерпіла особа за допомогою повідомлень у ЗМІ самостійно з'ясувала, що відбулося посягання на її конфіденційну інформацію та подала заяву до уповноважених органів. На підставі відомостей про злочин, поширених у засобах масової інформації, було відкрито 2% кримінальних проваджень дослідженої категорії.

Однак, відсоток відкритих кримінальних проваджень і захищених інтересів потерпілих був би більшим, якби в законодавстві був визначений механізм, що давав змогу органам досудового розслідування перевіряти інформацію, яка містить ознаки злочину, що відноситься до злочину порушення недоторканності приватного життя та у випадку підтвердження повідомляти осіб чий права було порушено.

Вважаємо, що заяви або повідомлення про порушення приватного життя отримані від фізичних осіб можуть бути усними або письмовими, але повідомлення про кримінальне правопорушення отримане від юридичних осіб (їх посадових осіб), у випадку збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу, отриманої з баз даних цієї юридичної особи, тощо, повинні бути викладені виключно в письмовій формі. Зазначені умови є необхідними для повідомлення власника конфіденційної інформації про порушення її недоторканності та відкриття провадження на підставі заяви потерпілого (у формі приватного обвинувачення).

Відомості про порушення недоторканності приватного життя можуть бути отримані в результаті безпосередньої діяльності слідчого, зокрема у випадку

розслідування ним інших злочинів чи виконання оперативними підрозділами певних слідчих (розшукових) дій, однак через недосконалість чинного законодавства відносно ст. 182 КК України, кримінальне провадження не може бути відкритим і не може розпочатися досудове розслідування без заяви власника конфіденційної інформації. Так як в законодавстві ніяк не регламентоване право чи обов'язок особи, яка отримала інформацію про вчинення правопорушення, повідомити потерпілого, а, отже, порушення недоторканності приватного життя буде продовжуватися, що може призвести до непередбачуваних наслідків.

Таким чином, на нашу думку, необхідно внести зміни до кримінального процесуального законодавства та дозволити ініціювати кримінально-процесуальну діяльність слідчим при отриманні відомостей про порушення недоторканності приватного життя в результаті безпосередньої діяльності слідчого, зокрема у випадку розслідування ним інших злочинів чи виконання оперативними підрозділами певних слідчих (розшукових) дій.

У випадку подання заяви про порушення недоторканності приватного життя особою, яка збирала, зберігала, використовувала чи поширювала конфіденційну інформацію про особу з порушенням встановленого чинним законодавством України порядку, така заява приймається службовою особою з подальшим повідомленням особи, чий права було порушено, та після отримання заяви від потерпілого вноситься до Єдиного реєстру досудових розслідувань на загальних підставах і вважається приводом для початку досудового розслідування.

Заяви, повідомлення про порушення недоторканності приватного життя, надходять від громадян, права яких було порушено. Однак в слідчій та судовій практиці спостерігаються випадки подання заяв особами, які були пособниками при зборі конфіденційної інформації,

але бажають припинити злочинну діяльність у зв'язку з різними обставинами (страх притягнення до кримінальної відповідальності, щире розкаяння тощо). Подання такої заяви є вольовим актом особи та свідчить про небажання її продовжувати злочинну діяльність і бажання пом'якшити покарання за вчинений злочин. Спонукаючи особу, яка вчинила порушення недоторканності приватного життя, до з'явлення із зізнанням можуть наступити фактори:

– внутрішнє переконання, яке базується на прагненні душевного комфорту шляхом відсутності страху перед кримінальним покаранням, за власну безпеку та безпеку членів родини, погіршення соціального та майнового становища, суспільний осуд тощо;

– зміна законодавства, спрямована на посилення кримінальної відповідальності за цей злочин.

Варто зазначити, що така посткримінальна поведінка розглядається законодавством як позитивна та є однією з обставин, які пом'якшують покарання.

Доречно зазначити, що на основі узагальнення матеріалів кримінальних проваджень можна виділити ще одну особливість початку досудового розслідування порушень недоторканності приватного життя, а саме можливість здійснення досудового розслідування до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань у формі проведення огляду місця події у невідкладних випадках, що надає слідчому необхідну вихідну інформацію про обставини правопорушення та визначає подальші напрями його роботи. Однак після завершення огляду відомості мають бути обов'язково внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Отже, особливостями початку досудового розслідування порушень недоторканності приватного життя у зв'язку зі специфікою предмета безпосереднього злочинного посягання, способами вчинення цього злочину (збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу з порушенням встановленого чинним законодавством України порядку), високою латентністю злочину (різноманітними способами приховання злочину) є:

Кримінальне провадження щодо порушень недоторканності приватного життя може бути розпочате слідчим, прокурором на підставі заяви потерпілого, тобто у формі приватного обвинувачення, яке передбачає можливість відшкодування шкоди потерпілому у кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення;

Приводом до початку досудового розслідування порушень недоторканності приватного життя може бути заява потерпілого на підставі повідомлення, опублікованого в засобах масової інформації, що містить відомості про злочини (вчинені або такі, що готуються);

Необхідність визначення в законодавстві механізму, що давав би змогу органам досудового розслідування перевіряти інформацію, яка містить ознаки злочину, що відноситься до злочину порушення недоторканності приватного життя, та у випадку підтвердження повідомляти осіб чий права було порушено.

Надання можливості здійснення досудового розслідування щодо порушень недоторканності приватного життя, у невідкладних випадках, до внесення відомостей до ЄРДР шляхом проведення такої слідчої дії, як перевірка заяв і повідомлень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кримінально-процесуальний кодекс України від 28.12.1960 № 1001–05: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1002-05>.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/4651-17>.
3. *Аленін Ю. П.* Шляхи вдосконалення початку досудового розслідування // Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія». Т. 13 / голов. ред. С. В. Ківалов; МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. – Одеса: Юрид. л-ра, 2013. – 600 с.

4. *Погорецький М. А.* Початок досудового розслідування: окремі проблемні питання / М. А. Погорецький // Вісник кримінального судочинства. – 2015. – № 1. – С. 93–103.
5. *Ожегов С. И.* Толковый словарь русского языка: 80000 слов и фразеологических выражений / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова; Российская АН. Российский фонд культуры. – [3-е изд., стереотип.]. – М.: Азъ, 1996. – 928 с.
6. *Философский словарь* // Под ред. И. Т. Фролова. – [5-е изд.]. – М.: Политиздат, 1986. – 590 с.
7. Кримінальне процесуальне право України: навч. посіб. / за ред. В. Г. Гончаренка та В. А. Колесника; Акад. адвокатури України. – К.: Юстініан, 2014. – 573 с.
8. *Лобойко Л. М.* Актуальні проблеми визначення підстав і моменту початку досудового розслідування / Л. М. Лобойко // Вісник кримінального судочинства. – 2015. – № 1. – С. 87–92.
9. *Филин Д. В.* Начало досудебного производства в уголовном процессе Украины [Электронный ресурс] / Д. В. Филин. – Режим доступа: <http://iuaj.net/node/1462>.
10. Досудове розслідування кримінальних справ: [навч. – практ. посіб.] / за заг. ред. Ю. М. Грошевого. – Х.: Фінн, 2009. – 328 с.

Tkach O. Features of the beginning of pre-trial investigation, violations of privacy of the private life

The article explores the features of the beginning of pre-trial investigation of breaches of privacy, witch is based on the analysis of scientific sources, statements of the criminal procedural legislation of Ukraine, materials of investigative and judicial practice.

The beginning of a pre-trial investigation of violations of privacy of a person has certain features that are due to the specific nature of the subject of a direct criminal offense, the methods of committing this crime (collecting, storing, using and disseminating confidential information about a person with the violation of the procedure witch is established by the current legislation of Ukraine), his high latency witch is conditioned by a variety of ways to conceal a crime.

One of the peculiarities of the beginning of the pre-trial investigation of violations of privacy is the adoption of communications and applications containing information about the source of information by authorized persons. Criminal proceedings of violations of privacy may not be initiate by the applicant's guesses and assumptions.

The offender confronts confidential information of a person (information with restricted access) in violation of privacy. Therefore, authorized persons can not be sure of the fact of committing a crime when they accept a statement.

Due to the limited size of the article, the features of the start of pre-trial investigation of violations of privacy are not fully disclosed and need to be clarified.

Keywords: *beginning of pre-trial investigation, violations of privacy, reasons and grounds for initiating pre-trial investigation.*

Стаття надійшла до редакції журналу 26.05.2016 р.